

MŰSZAKI KÖNYVTÁROK *irják*

HOGYAN HASZNÁLJÁK FEL A RUHÁZATI IPARBAN A SZAKIRODALMAT.

A Ruhaipari Tervező Vállalat műszaki könyvtára alig öt éves multra tekint vissza. Magáról a ruházati nagyiparról is mindössze nyolc éve beszélhetünk. A nagyipar rohamos fejlődése szükségessé tette a könyvtár megalakulását.

A Ruhaipari Tervező Vállalat 15 ruhagyárat irányító központ. Ezen alapul a vállalat műszaki könyvtárának működése is, melynek feladata az ipar üzemének szakirodalommal való ellátása, azok műszaki könyvtárainak összefogása, segítése. A 15 ruhaüzem műszaki könyvtára részére éves munkatervet készítünk, munkaversenyt indítunk, melynek győzteseit pénzjutalomban részesítjük. Az üzemeket évenként 2-3 alkalommal meglátogatjuk. Látogatásaink alkalmával szükség szerint segítséget nyújtunk a szerzeményezésben, feldolgozásban, propagandamunkában. Igyekezünk a könyvtár jó és zavartalan működését elősegíteni, forgalmát növelni.

Feladatunk még a külföldi szakirodalom eljuttatása iparunk dolgozóihoz. A beérkező külföldi folyóiratok és könyvek magyar tartalomjegyzékét 24 óra alatt készítik el fordítóink. A lefordítandó anyagot ezek alapján szakbizottság jelöli ki. A fordításokat a könyvtár kéthetenként kapja meg.

A fordítások leltározása után a 15 ruhaipari vállalatnak és 35 szövetkezetnek küldünk figyelőkartonokat. Ezek a kartonok kiegészítői az általunk elkészített központi szak-katalógusnak, amely a folyamatosan küldött figyelőszolgálati kartonokkal kb. 1000 különféle szakirodalmi egységet tartalmaz. A kartonokra a leltári szám helyett rendelési számot írunk, ezek alapján küldik be hozzánk igényüket a vállalatok és szövetkezetek. A megrendelésekre 1956. első félévében 5400 oldal lefordított szakirodalmat küldtünk ki. Hetenként kétszer este 7 óráig könyvtárügyeletet tartunk, egyik alkalommal fordító is áll az olvasók rendelkezésére.

A ruhaipari vállalatok könyvtárosai közül heten végeztek el az Országos Műszaki Könyvtár által tartott könyvtárosképző tanfolyamot. Továbbképzésük érdekében díjmentes németnyelvű tanfolyamot tartunk, melyen a budapesti üzemek könyvtárosai vesznek részt. A vidéki üzemekben is szerveztettünk nyelvtanfolyamokat, melyen a könyvtárosok is részt vesznek.

Vállalatunk ez évben adja ki a Ruhaipari Bibliográfia II. kötetét. Az I. kötet múlt év novemberében jelent meg és kb. 600 könyv és fordítás annotált címjegyzékét tartalmazza. A II. kötet újabb 250 fordítás és 250 bel- és külföldi könyv annotációját közli. Reméljük, hogy -mint azt már a múltban is tapasztaltuk- a II. bibliográfia kiadása még nagyobb mértékben felkelti az érdeklődést a szakirodalom iránt.

Általában megállapítható, hogy a bel- és külföldi szakirodalom felhasználása iparunkban olyan fellendülést eredményezett, hogy a dolgozók mind nagyobb tömegei csatlakoznak az olvasók táborához.

Külföldi fordítások alapján készítették iparunkban a munkadarab-továbbító szalagokat. Például a "VARION" szalagot. Ennél a Fehérneműgyár a "BEKLEIDUNG und WÄSCHE" c. folyóirat cikkeinek fordításait használta fel és ebből készítették el az első magyar varion szalagot. Csak ebben a gyárban 1,170.000 Ft. évi megtakarítást jelentett ez az új szervezési forma. Ma már számtalan ruhagyár, köztük a debreceni, soproni és békéscsabai ruhagyárakban is jól működnek hasonló futószalagok. Népgazdaságunknak ez a szalagszervezés közel 8,000.000 Ft. megtakarítást jelentett.

A szinkronszervezés a "HARD'S" és a "MANUFACTURING CLOTHIER" fordításai alapján készült el a budapesti, illetve a "MÁJUS 1." Ruhagyárban. Ennek az üzemnek műszaki könyvtárosa - nagyon helyesen - a szervező főtechnikussal együtt többször bejött könyvtárunkba fordíttatni. Általában már a lapok beérkezése utáni órákban a főtechnikusok itt vannak vállalatunknál, és házi fordításokat végeztetnek az őket érdeklő irodalomból. - A szinkronszervezés szakirodalmát jól használta fel a többi ruhagyár is, többek között a Férfi ruhagyár, ahol sok munkateremben még jelenleg is ezt a szervezési formát alkalmazzák. Ez a két szalagrendszer, melyet külföldi szakirodalomból ismertünk meg, ma már jól bevált iparunkban.

Gépészeti vonalon is hasonlóan használták fel mérnökeink a szakirodalmat. A kéthavonként megtartott mérnöknapokon 5-6 órát tanulmányozzák a legfrissebb bel- és külföldi szakirodalmat, és hogy jól használják fel gépészeti területen, azt a következők bizonyítják: a "MÁJUS 1." Ruhagyárban közel

500 méter hosszú szabványszállítót kiviteleztek a "BEKLEIDUNG und WASCHE" c. folyóirat fordításai alapján.

Az újbevarrógép szintén a fenti lap fordításai alapján készült 8 havi kísérletezés után. A dolgozók egészségét védő zajtompítást a Békéscsabai Ruhagyárban már alkalmazzák külföldi dokumentációk alapján. Gyárainkban a helyi és teremvilágításokat is a külföldi irodalom alapján készítették el. Ide sorolhatnánk még az inghajtogató, véglevágó, anyagvizsgáló gépeket is. Jelenleg iparunk több szakembere tanulmányozza a terítőgép, a terítékfényképezés, a gomblyukazógép és himzőgép szakirodalmát. Ezek a tanulmányok biztosan komoly ujitásokat, találmányokat fognak eredményezni. Tekintve, hogy külföldről kevés gépet importálunk, gépészeink előtt még nagy feladatok állnak. Reméljük, hogy a szakirodalmat a jövőben is jól használják fel munkájukhoz.

A szabászok, szériázók és tervezők is felhasználják a "HARD'S", "SCHNEIDERMEISTER", "RUNDSCHAU" c. folyóiratokat. Ezekből tanulmányozzák a legújabb külföldi szabászati vonalakat és szerkesztési rendszereket. A ragasztásos technológia bevezetésében is jelentős segítséget nyújtott a "LEGKAJA PROMUSLENNOSZT" c. szovjet szaklap. A ragasztásos technológia bevezetése 4,180.000 Ft. megtakarítást eredményezett iparunknak. Az 1/5-re történő felfektetéseknel is a "MAKER-UP" c. lapból közölt fordításokat használták fel az ujitók.

A külföldi szakirodalmat a most és közeljövőben megjelenő magyar szakirodalom írásánál is jelentős mértékben felhasználják a szerzők, pl. a "Készülékek a ruhaiparban", "Varrógépek villamoshajtásának vizsgálata", a "Ruhaipari üzemek világítása", "Varrógépek ismertetése", "Varrógépek olajozása", "Végbeosztás jelentősége és gyakorlati alkalmazása a ruházati iparban", "Kézi és gépi varrás" stb. munkáknál.

Iparunkban a magyar szakkönyv-kiadás növelése is jelentős mértékben fellendíti a könyvtári munkát.

Török Endréné - Martinetz Árpád

- x - x - x -